

Задолжителен предмет реден број 5.		Предметна програма од втор циклус студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународна трговија со храна		
2.	Код	АБ103/2023		
3.	Студиска програма	Агробизнис - двегодишна програма		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година/семестар	2023/2024/ I семестар	7.	Број на ЕКТС
				10
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Мојсовска проф. д-р Искра Станчева-Гигов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметите од I семестар немаат предуслов за запишување.		
10.	Цели на предметната програма:	<p>Целта на оваа предметна програма е да се обработат најважните прашања поврзани со меѓународната трговија со храна, како многу значаен аспект во современата економија. Програмата нуди основен теоретски опус од областа на меѓународната трговија, а фокусот е на меѓународната трговија со храна, при што посебно се обработуваат карактеристиките на оваа трговија, инструментите што државите ги користат во оваа сфера, како што се извозните субвенции, извозните ограничувања, санитарните мерки, итн., а посебно внимание се посветува на институционализацијата и регулирањето на оваа трговија. Во тој контекст, се обработува Светската трговска организација преку Договорот за земјоделство и преговорите/предизвиците од трговската рунда од Доха, се прави осврт на ФАО – Организацијата на ООН за Храна и Земјоделство и активностите кои оваа организација ги презема за обезбедување на достапноста на храна за секого, а воедно се нуди дискусија за најважните билатерални и мултилатерални договори во областа на меѓународната трговија со храна. Програмата вклучува и осврт кон меѓународната трговија со храна на Република Северна Македонија, во функција на осознавање на позицијата на земјата во меѓународните трговски текови со храна, поставеноста на надворешно-трговската политика во оваа сфера, како и можностите за нејзино унапредување.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <p>Со совладување на предметната програма од овој предмет студентите ќе се стекнат со општи теоретски познавања за системот на меѓународна трговија, поточно ќе ги овладеат основните поставки на меѓународната размена и факторите што истата ја детерминираат. Истовремено, ќе се здобијат со знаења за методите и формите на настап на странските пазари и видовите на надворешно-трговските политики и ќе се оспособат за компаративна анализа на либералните и рестриктивните политики, како и ефектите од користењето на расположливите трговски инструменти во оваа сфера. Во контекст на специфичниот фокус на оваа предметна програма, студентите ќе стекнат суштински и длабински знаења за карактеристиките и трендовите на меѓународната трговија со храна, за релевантните меѓународни институции во оваа област, нивната улога и постојните регулаторни договори/инструменти, како и за фундаменталните проблеми во однос на воспоставувањето на општо прифатен систем на меѓународна трговија со храна. Исто така, студентите ќе се оспособат за анализа и дискусија на статусот на националните економии во институционализираниот меѓународен трговски систем, посебно од аспект на правата и обврските што произлегуваат од членството во ГАТТ/СТО во поглед на трговијата со храна и земјоделски производи. Преку проучување на трговската политика и карактеристиките на надворешната трговија со земјоделски производи на Република Северна Македонија, студентите ќе се здобијат со конкретни познавања на оваа проблематика во пракса, а воедно, ќе се оспособат за аналитичко-критички пристап при следење, разбирање и коментирање на тековните случувања во оваа област.</p>		

11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Теории на меѓународната трговија ☐ Методи и форми за настап на странските пазари ☐ Видови на надворешно-трговски политики ☐ Дефинирање, обем и карактеристики на меѓународната трговија со храна ☐ Инструменти на надворешно-трговската политика со храна ☐ Институционализација и регулирање на меѓународната трговија со земјоделски производи и храна <ul style="list-style-type: none"> о Светска Трговска Организација – Договор за земјоделство о ФАО – Организација на ООН за Храна и Земјоделство о Билатерални и мултилатерални договори во областа на трговијата со храна ☐ Предизвици во реформирањето на меѓународната трговија со храна и земјоделски производи ☐ Меѓународна трговија со храна на Република Северна Македонија – политика, карактеристики и трендови 		
12.	<p>Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.</p>		
13.	<p>Вкупен расположлив фонд на време</p>	<p>15 недели 10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа Неделен фонд на часови (2+2)</p>	
14.	<p>Распределба на расположливо време</p>	<p>12 недели + 3 недели консултации 30+30+240=300 часа</p>	
15.	<p>Форми на наставните активности</p>	<p>15.1. Предавања-теоретска настава</p> <p>15.2. Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа</p>	<p>30 часа</p> <p>30 часа</p>
16.	<p>Други форми на активности</p>	<p>16.1. Семинарска работа</p> <p>16.2. Самостојни задачи</p> <p>16.3. Домашно учење</p>	<p>60 часа</p> <p>80 часа</p> <p>100 часа</p>
17.	<p>Начин на оценување</p>		
17.1.	<p>Тестови</p>	<p>60 бода</p>	<p>60 бода</p>
17.2.	<p>Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)</p>	<p>30 бода</p>	<p>30 бода</p>
17.3.	<p>Активност и учество</p>	<p>10 бода</p>	<p>10 бода</p>
18.	<p>Критериуми за оценување (бодови/оценка)</p>	<p>до 61 бода</p> <p>од 61 до 68 бода</p> <p>од 69 до 76 бода</p> <p>од 77 до 84 бода</p> <p>од 85 до 92 бода</p> <p>од 93 до 100 бода</p>	<p>5 (пет) (F)</p> <p>6 (шест) (E)</p> <p>7 (седум) (D)</p> <p>8 (осум) (C)</p> <p>9 (девет) (B)</p> <p>10 (десет) (A)</p>
19.	<p>Услов за потпис и полагање на завршен испит</p>	<p><i>Редовност на настава и вежби, семинарска работа</i></p>	
20.	<p>Јазик на кој се изведува наставата</p>	<p><i>Македонски јазик</i></p>	
21.	<p>Метод на следење на квалитетот на наставата</p>	<p><i>Механизми на интерна евалуација</i></p>	

22.	ЛИТЕРАТУРА				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Вон В. Ку, П. Лин Кенеди	Меѓународна трговија и земјоделство	Три Скопје	2011
	2.	Кикеркова, Ирена	Надворешна трговија	Економски факултет – Скопје, УКИМ	2008
	3.	Кругман, Пол и Обстфелд, Морис	Меѓународна економија-Теорија и политика	Табернакул	2009
	4.	Дејвид Гудмен, Мајкл Ц. Вотс	Глобализација на храната: Аграрните прашања и глобалната реорганизација	АрсЛАМИНА	2011
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	World Trade Organization	The WTO Agreements Series Agriculture Third edition	WTO	2016
	2.	World Trade Organization	World Trade Statistical Review 2020	WTO	2020
	3.	Food and Agriculture Organization of the United Nations	The State of Food and Agriculture 2021	Food and Agriculture Organization of the United Nations	2021
	4.	Ричард Е. Кејвс, ЏефриА. Франкел, Роналд В. Џоунс	Светска трговија и плаќања: Вовед	АрсЛАМИНА	2011